

[K. B. Andersen.]

at det vil være rimeligt at gennemføre en udvidelse af de undervisningspligtige år, ja, at det vil være urimeligt efter vores mening ikke at gøre det.

Spørgsmålet var jo til grundig drøftelse her i tinget i marts i fjor ved den forespørgselsdebat, som det konservative folkeparti tog initiativet til, og både før og navnlig efter denne debat har der landet over i forældre kredse og i skolekredse, i pressen og på anden måde været ført en omfattende drøftelse af argumenterne for og imod.

Debatten i marts i fjor viste, at der her i tinget var et bredt flertal for en udvidelse af undervisningspligten, og ingen af de ordførere, der deltog i debatten dengang, stillede sig på forhånd helt afvisende. Debatten gav udtryk for, at der, når den betænkning, der var under udarbejdelse, kunne foreligge, måtte fremsættes forslag derom her i tinget, og som allerede sagt, et betydeligt flertal erklærede sig rede til at medvirke til en løsning af spørgsmålet. Dette tilsagn om positiv medvirken blev for det konservative folkepartis vedkommende bekræftet af partiets daværende ordfører, nuværende finansminister Poul Møller, under åbningsdebatten i oktober, hvor han erklærede det for vigtigt, om folketinget nu kunne træffe denne afgørelse.

Betænkningen er resultatet af arbejdet i det udvalg, jeg som undervisningsminister nedsatte i december 1965 med den opgave at overveje mulighederne for og konsekvenserne af en udvidelse af undervisningspligten og at afgive indstilling herom. Det blev i kommissoriet for udvalget udtrykkelig præciseret, at det var en forudsætning, at undervisningspligten skulle kunne opfyldes ikke alene inden for folkeskolens rammer, men også inden for andre skoleformer og -uddannelser.

Betænkningen bekræfter fuldt ud behovet for en udvidelse af undervisningspligten, idet udvalget samler sine overvejelser i en konstatering af, at såvel hensynet til den enkelte, og det må selvfølgelig være det altafgørende, som samfundsmæssige hensyn klart taler for allerede nu at tage skridt til en udvidelse af undervisningspligten til 9 år. Hvad det 10. år angår, finder udvalget, at det må ses i sammenhæng med overvejelser

om overgang til en begyndende erhvervsuddannelse af bred karakter. Disse problemer overvejes i en af udvalget nedsat arbejdsgruppe.

Forslagsstillerne kan i det store og hele tilslutte sig de synspunkter, der i betænkningen ligger til grund for udvalgets indstilling, og vi kan derfor henvise til betænkningen og endvidere til de bemærkninger, der ledsager vort forslag, og til de synspunkter, jeg gav udtryk for under debatten i marts i fjor.

Betænkningen går ind for, at udvidelsen gennemføres på den måde, at det 8. år gøres undervisningspligtigt fra skoleåret 1972-73 og det 9. år fra 1973-74. Udvalget giver endvidere udtryk for, at udvidelsen ikke bør omfatte ældre årgange end de elever, der i skoleåret 1968-69, altså nu efter sommerferien, går i 4. klasse.

Forslagsstillerne kan tilslutte sig disse tidsterminer. Vi er også enige i, at det vil være rigtigt at gennemdrøfte nærmere, hvordan det 10. skoleår kan blive en slags mødeplads for folkeskolens almene, ikkefaglige undervisning og så en begyndende erhvervsuddannelse af bred karakter. Det er dog forslagsstillernes opfattelse, at der, når arbejdsgruppen om det 10. år har afsluttet sine overvejelser, må tages stilling til, hvordan også det 10. år kan komme ind under undervisningspligten.

Forslagsstillerne er helt enige i, at der bør være en rimelig periode, fra en beslutning tages her i tinget, og til den skal føres ud i livet landet over. Undervisningspligtens længde må ikke betragtes som en isoleret faktor, men som et spørgsmål, der har meget nøje sammenhæng med hele skolens formål og indhold. Derfor er det vigtigt, at der nu kan træffes beslutning om udvidelsen, sådan at der bliver tid og ro til at bringe forudsætningerne for en god gennemførelse i skolens dagligliv i orden. Med rette har der ikke mindst fra lærerkredse været lagt megen vægt på betydningen af, at forudsætningerne gennemdrøftes, og at udvidelsen ses som led i en pædagogisk helhed. Selv om der gennem årene har været en stigende tilslutning til undervisning ud over de undervisningspligtige år, er der stadig en gruppe af unge, der forlader skole og undervisning efter 7. og 8. klasse, altså på et tidspunkt, hvor de ikke har fået de afgangsprøver, som